

GD-dierenarts en varkenspecialist Tom Duinhof

Focus op luchtwegaandoeningen

“We zien sinds jaar en dag dat luchtwegaandoeningen vooral in het najaar en de winter een probleem zijn in de varkenshouderij. Dat merken we aan het aantal secties die er op de GD onderzocht worden, maar ook aan het aantal vragen dat de GD Veekijker over het onderwerp krijgt. Het percentage secties met als oorzaak een luchtwegaandoening was in het najaar van 2011 zelfs hoger dan ooit in de 10 jaar daarvoor. De belangrijkste kiem die we op de GD aantonen in sectiemateriaal met longaandoeningen is *Actinobacillus pleuropneumoniae* (App). In de loop der jaren wordt App geleidelijk steeds vaker gevonden.

Helaas kan niet altijd een ziekteverwekker aangetoond worden. Bijvoorbeeld doordat het virus wat de aanvankelijke oorzaak van het probleem was, maar gedurende korte tijd aantoonbaar is in de organen zoals het griepvirus. Of doordat het varken toch al is behandeld met antibiotica waardoor de oorzakelijke bacterie niet meer kan worden aangetoond. Omdat we voor het griepvirus tegenwoordig een - erg gevoelige - PCR-test hebben, hebben we in de winter van 2011 wel meer griepvirus gevonden in secties dan voorheen, maar het blijft een laag percentage. Gemeten naar het aantal vragen over Influenza aan de GD Veekijker, is griep wel een belangrijke oorzaak van luchtwegproblemen.

“Gemeten naar het aantal vragen over Influenza aan de GD Veekijker, is griep wel een belangrijke oorzaak van luchtwegproblemen”

Een andere kiem die steeds vaker wordt gevonden als oorzaak van longontsteking is *Haemophilus parasuis* (Hps). Ook bij aandoeningen als een bloedvergiftiging zien we in de loop der jaren steeds vaker Hps opduiken en het aantal vragen over deze kiem neemt ook gestaag toe. Misschien dat Hps vaker een probleem veroorzaakt, nu andere kiemen door allerlei maatregelen zijn teruggedrongen.

Vorig jaar dachten we dat niezen, vooral bij gespeende, biggen een toenemend probleem was, gezien het aantal vragen dat we kregen. Dat lijkt het afgelopen jaar weer mee

te vallen. Nog vrij vaak worden er vragen over gesteld, maar veel minder dan vorig jaar. Van twee bekende verwekkers van niezen die we op de GD kunnen aantonen, is het IBR-virus maar één keer vastgesteld het afgelopen jaar. De andere mogelijke verwekker is de bacterie *Bordetella bronchiseptica* (Bb). Die wordt wel geregeld aangetroffen in biggen met een neusontsteking. Maar ook in veel gezonde varkens komt deze kiem voor. Dan is de logische vraag waarom dan de ene keer wél en de andere keer géén problemen ontstaan met niezen. Deze vraag is ook geregeld gesteld aan de GD Veekijker. Zaken als een onvoldoende weerstand door bijvoorbeeld een ondermaatse biestvoorziening of anderzijds een matig stalklimaat kunnen een rol spelen bij het gevoelig maken van biggen voor *Bordetella*. Soms wil men ter verbetering van de weerstand een stalvaccin laten maken. Andere oorzaken voor niezen kunnen zijn: het PRRS-virus, griep-virus, snuffelziekte en stalklimaat. Bij sectie van gespeende biggen is het afgelopen jaar meer PRRS-virus gevonden, terwijl de vaccinatiegraad van biggen tegen PRRS juist is gestegen.”

Met haar monitoringsactiviteiten waakt GD over de diergezondheid in Nederland. Onder andere via GD Veekijker, waar vragen van dierenartsen over bijzondere gevallen binnenkomen. Naast de helpdeskfunctie is GD Veekijker hét centrale verzamelpunt voor alles rondom diergezondheid, in het belang van veehouder en sector. Deze rubriek verhaalt over bijzondere gevallen, speciaal onderzoek en opvallende resultaten die het werk van de dierenartsen oplevert. De GD-Veekijker wordt gefinancierd door het Ministerie van EL&I en PVV.